

Tot per l'aire
Una història contada en deu cantonades
Títol original: Look Both Ways

Primera edició: gener de 2021

© Del text original: Jason Reynolds, 2019
© De la traducció: Carla Benet Duran, 2021
© Correcció: Pere Joan Buforn

Disseny de la col·lecció: Setanta | www.setanta.es
Maquetació: Setanta

Publicat originalment a Atheneum, un segell de Simon
& Schuster Children's Publishing Division.
Editat per acord amb Pippin Properties Inc. a través
de Rights People, Londres.

Aquest llibre s'ha imprès a Bookprint amb paper ecològic, offset cru de 90 grams
i ha estat compaginat amb cos 10 de la tipografia Chronicle.

ISBN: 978-84-16698-55-4
D.L: V-3250-2020

LLAVORS

Jason Reynolds

TOT PER L'AIRE

Una història contada en deu cantonades

Traducció de Carla Benet Duran

SEMBRA
LLIBRES

Jason Reynolds

Nascut a Washington DC i criat a la veïna Oxon Hill, Maryland, Jason Reynolds va trobar inspiració en el rap de Queen Latifa, Tupac o Biggie per començar a escriure poesia quan tenia nou anys. La seva obra es va centrar en aquest gènere durant més de vint anys, en els quals va publicar diversos llibres abans d'escriure la primera novel·la el 2014, *When I Was The Greatest*, que va guanyar el premi Coretta Scott King per a nous talents. Els quatre anys següents va publicar set novel·les més, com la reconeguda trilogia *Track*, que comença amb *Ghost* (2016), finalista del National Book Award, i continua amb *Patina* (2017) i *Sunny* (2018); la novel·la *As brave as you* (2016), guanyadora dels premis Kirkus 2016, NAACP Image i Schneider Family Book; o la novel·la *Miles Morales: Spider-Man* per a Marvel Comics (2017). Posteriorment Reynolds va tornar a la poesia amb *Long Way Down* (2017), una novel·la en vers que va ser reconeguda amb la Menció d'Honor dels premis Newbery i Printz. El 2020 va publicar amb Ibram X. Kendi l'assaig per a joves *Stamped: Racism, Antiracism and You* sobre el racisme als EUA. *Tot per l'aire*, la seva primera novel·la traduïda al català, ha estat un èxit immediat als EUA i ha estat premiada i reconeguda com un dels millors llibres juvenil de l'any.

Carrer Marston

Ossos de mocs d'aigua

Aquesta història havia de començar com ho fan les millors històries. Amb un autobús escolar caient del cel.

Però ningú va veure que allò passés. Ningú va sentir res. La història, doncs, començarà com ho fan... les bones històries.

Amb mocs.

—Si no et treus del nas la munió de cap d'aliens verds i llefiscosos que hi tens, et prometo que no torno a casa amb tu. I no estic de conya.

La Jasmine Jordan va dir allò com deia la majoria de coses: amb tot el cos. Com si les paraules no només li estiguessin sortint de la boca, sinó que també li baixessin rodolant per la columna. Ho va dir de debò. Ho va dir amb el mateix to de «demà m'afaitaràs» que feia servir sa mare quan provava de parlar-li d'alguna cosa important de la «vida real», i llavors la Jasmine posava la música dels auriculars *realment* forta per no sentir-la, gira que gira la rodeta del volum. «Si no et treus els auriculars... audicolats... airiculets... o com carai es diguin del teu cap buit, seré jo qui apujaré el volum, i no estic parlant precisament de música».

Aquell era el to.

L'advertiment de sonada de mocs que havia fet la Jasmine anava dirigit al seu millor i constipat amic, el Terrence Jumper. El TJ. Bé, la Jasmine l'anomenava el seu «millor amic que és un noi», però tampoc no tenia millors amigues que fossin noies, o sigui que el TJ era el seu millor-millor amic. I ella el d'ell. Feia molt de temps que era així. Des que ell se n'havia anat a viure al carrer

Marston, a tres cases d'ella. Des que l'única manera que les seves mares els deixessin tornar a peu de l'escola era si anaven junts, perquè eren els únics nens que vivien en aquella cantonada. Des de feia sis anys: o sigui, des de sempre.

Va sonar el timbre, i la Jasmine i el TJ acabaven de sortir de l'última classe del dia, l'única classe que feien junts. Biologia amb el Sr. Fantana.

—Fa dos dies que has tornat a classe i ja m'estàs burxant?

El TJ feia girar decidit la rodeta dels números del cademat, com si només amb el tacte pogués encertar-ne la combinació.

—I què vols que faci? És que mira quin fàstic. De debò, TJ, ara mateix no sé ni com pots respirar —va seguir la Jasmine.

Per sort, tenien les taquilles l'una al costat de l'altra, perquè la Jasmine, a diferència del TJ, feia girar el cademat amb molta concentració, observant-lo com si la combinació de números pogués canviar de cop i volta, o com si els seus dits poguessin deixar de funcionar d'un moment a l'altre. I si per alguna estranya raó passava alguna d'aquestes dues coses, almenys el TJ era allà al costat per ajudar-la.

El TJ es va encongir d'espatlles mentre llançava el llibre de ciència dins de la taquilla de metall. En pujà, com un núvol de pols, una olor de peus desbocada. I perbocant. El fons de la taquilla el tenia cobert de bosses de snacks buides que la Jasmine havia colat per l'escaleta de la porta entre classe i classe durant els últims dos dies. Brossa... sí. Però per la Jasmine i el TJ eren «banderes de l'amistat». La brossa de l'amor. I com que la Jasmine havia estat un temps sense venir a classe, eren com si fossin notes que diguessin «T'he enyorat». Convertides en restes de Cheetos. Llavors, finalment, amb els mocots secs i enganxats als forats del nas com si fossin pedretes, el TJ va agafar-se la part de baix de la samarreta per mocar-se. Un regalim viscos li va empastifar el bigoti i ell se'l va escampar amb els dits i després va furgar-se una mica les narius dissimuladament.

El TJ va alçar el cap perquè la Jasmine pogués veure-li bé els forats del nas.

—Millor? —li va preguntar, mig de debò, mig esperant que encara quedés algun moc per allà escampat que li fes ganyotes a la Jasmine.

La Jasmine va acostar l'ull al nas del TJ com si estigués mirant a través d'un microscopi marró de carn, sense immutar-se pel fet que el TJ acabés de fer servir la samarreta —la que duia— com a mocador. I és que, per què se n'hauria de sorprendre? No era que allò no fos fastigós (que ho era), però feia molt que el coneixia. L'havia vist fer coses davant les quals uns quants mocs enganxats a la samarreta no semblaven gaire més que un detall a la roba. L'encant dels mocs. Un toc personal a la seva vestimenta. L'havia vist fer servir els propis dits per treure's el xiclet enganxat a la sola de les seves sabatilles (i de les d'ella), i era evident que res no guanyava la vegada que va matar un mosquit amb la mà tot just després que li piqués i llavors es va llepar el regalim que li havia deixat l'insecte al braç. Aquella vegada era la Jasmine qui l'havia incitat a fer-ho. Li havia pagat un dòlar perquè llepés el regalim del mosquit. I, per als dos, havia valgut la pena.

—Saps què? Ara puc mirar-te el cervell per dins —li va dir la Jasmine, fent veure que encara li inspeccionava les narius—. I resulta que en falta un bon tros —li va pessigar el nas—. Que és conya! Que no, tot bé. *Suposo* que ara ja puc deixar que em vegin amb tu.

—Val, el que tu diguis —cop de taquilla—. Perquè, igualment, mocs ho som tots.

—Tu potser sí —cop de taquilla—. Però jo, jo no soc cap moc.

—Això és el que tu et penses— va seguir el TJ mentre s'intercanviaven les motxilles. La d'ell no pesava tant. La de la Jasmine duia tots els llibres de classe i les llibretes del món. I els deures de recuperació. La podria haver dut ella mateixa, però el TJ s'amoïnava per la seva esquena, pels músculs, perquè encara s'estava recuperant de la crisi.

Van enfilear el passadís ple de gent, dels grinyols de les vambes que esmolaven el terra, del tuf consistent de final-del-dia.

—Mira, hi he estat pensant, en aquest tema. Els mocs no són res més que aigua barrejada amb coses com pols i partícules que hi ha a l'aire i coses per l'estil...

—Com ho saps? —el va tallar la Jasmine. Coneixent el TJ, això ho podria haver tret de qualsevol lloc, com per exemple de la Cynthia Sower —a qui tothom anomenava la Si-tu (de «si-tu-hodius»)— que feia conya el 99,999999 per cent del temps.

—Ho vaig buscar una vegada per internet —va explicar el TJ—. Volia saber per què els mocs eren tan salats.

—Espera —la Jasmine va alçar la mà oberta enlaire, com si volgués parar el discurs del TJ—. O sigui, te'ls menges?

—Vinga, Jasmine. No em treguis els draps bruts, coi —el TJ va sacsejar el cap—. Ara, si has acabat amb les interrupcions, deixa'm que continuï amb la meva hipòtesi —va dir aquella paraula pronunciant-ne síl·laba per síl·laba, per posar-hi una mica de salsa. Hi-pò-te-si.

—A veure, els mocs són bàsicament aigua i pols —va explicar mentre alçava un dit enlaire—. I els humans estem fets majoritàriament d'aigua, oi? Això és el que va dir el Fantana a principi de curs, o no?

—Correcte.

—Val, continuem. Cada diumenge, quan som a l'església, sempre ens expliquen que Déu ens va crear de la pols i tot això, oi? —el TJ i la Jasmine anaven a la mateixa església i cantaven junts al cor de joves. El TJ sempre li demanava a la Sra. Bronson, la directora del cor, que li deixés cantar solos. I això que normalment la seva veu ja se sentia d'una hora lluny. Com les campanes d'una església durant un huracà. La Jasmine tampoc no cantava gaire millor. L'única diferència era que ella n'era conscient i mai no li hagués passat pel cap demanar un solo. Li encantava dur aquell vestit com «de la graduació», fer escales, bellugar el cos de banda a banda mentre picava de mans i camuflar la seva veu amb la de la resta, com una formiga al formiguer. Sa mare sempre li deia: «Només per aguantar una nota ja se n'ha de tenir, de talent».

Tot i que el TJ no sabia aguantar una nota —no es caracteritzava per tenir aquest talent en especial— sí que podia aguantar una conversa. Així que va seguir:

—Déu va fer l'home de la pols i va ficar-li l'alè al nas i tota la pesca, oi?

—Sí... suposo.

—Creus que a Déu li feia pudor l'alè?

—Què?

—Res, res. Segurament no —el TJ va tornar a l'atac—. Llavors, si Déu va crear l'home de la pols i ara, pel que sigui, l'home...

—I la dona —va puntualitzar la Jasmine.

—Sí, i la dona... estan fets sobretot d'aigua, aleshores, bàsicament, som aigua i pols, no?

El TJ brandava les mans en l'aire com si estigués escrivint una equació complicadíssima en una pissarra invisible. La Jasmine no va badar boca i tampoc no calia, perquè el TJ de seguida va arrodonir la seva teoria:

—Llavors això vol dir... —va concloure el TJ, i la Jasmine gairebé sentia els repics dels timbals darrere de la seva mirada— Que tots som, ni més ni menys, que mocs.

La satisfacció untava la cara del TJ com si fos crema hidratant, mentre que a la Jasmine la confusió li marcava la cara com una cleca.

—T'equivoques —va replicar ella.

—No t'ho creguis, si no vols —va dir el TJ, que li aguantava la porta per, d'una vegada, sortir de l'edifici.

—Oh, és que no m'ho crec.

—No cal que t'ho creguis —va repetir el TJ—. Però això no vol dir que no sigui veritat. Mira, encara que creguis que a l'escola no foto brot, hi aprenc. I, t'ho dic seriosament, hauria de començar a fer de profe, perquè mentre que tots aquests que diuen que són científics i professors, com el Sr. Fantana, s'encaparren a mirar d'esbrinar si els extraterrestres són reals o no, doncs jo ja he descobert que els mocs són com... les criatures humanes més criatures!

Això va fer que la Jasmine es petés de riure. I és que, encara que el TJ fos ridícul i emprenyador i a vegades fes fàstic, li encantava que sempre la fes riure, encara que ella no volgués. Encara que no fos la intenció que ell tenia. Sempre hi era quan calia treure-li ferro a les coses. Per treure-li ferro i així estovar la cuirassa que la Jasmine s'havia creat durant aquell curs escolar.

Perquè aquell havia estat un any dur per a ella.

Havia començat quan els pares s'havien separat i el pare havia marxat de casa. No havia estat un drama. No hi havia hagut baralles. Res lleig. No havia estat com a les pel·lícules. Almenys que ella en fos conscient. Només una conversa d'allò més incòmoda a la taula de la cuina amb sons pares mirant-la com si fos un peix tropical dins d'una bosseta de plàstic que anés nedant de banda a

banda, mentre ella es recargolava asseguda en una cadira com si la pell li tibés.

—T'estimem molt.

—No és culpa teva.

—A vegades les relacions canvien.

—Res de tot això és culpa teva.

—El teu pare i jo t'estimem molt.

—La teva mare i jo t'estimem molt.

En realitat, aquella part sí que va ser com a les pel·lícules. Sobretot les que van de noies de la seva edat. La xerrada a la taula de la cuina. Després, els trucs a la porta de la seva habitació. La criatura que insulta el pare. La mare que diu: «Aquesta llengua!». Les visites de cap de setmana. L'estranyesa pel fet que tant el pare com la mare preguntessin si tot anava bé,

una vegada i una altra i una altra i una altra i una altra.

I això va passar només el primer trimestre. Això va ser abans que tingués la seva pitjor crisi. I no una crisi que li hagués provocat algú. Ningú no l'havia atacada. Era el seu cos que l'atacava. La Jasmine tenia una malaltia a la sang des que va néixer —anèmia de cèl·lules falciformes— que podia afectar gairebé totes les parts del cos. Els òrgans, les articulacions, fins i tot la vista.

En general, però, no li havia causat problemes seriosos, a la Jasmine. Una mica de dolor, a vegades, però res que no es pogués aguantar, fins la crisi total que va patir aquell any, en què el cos sencer li cremava. O almenys se'l sentia així. Les mans i els peus se li van inflar com guants de plàstic plens d'aigua, botits i pesants, a punt d'explotar. Sentia com si tingués els músculs de fusta i els ossos se li esquerdessin i en sortissin ossos nous.

La Jasmine va estar un mes malalta sense poder anar a classe. La taquilla, sense obrir. El cademat, sense girar.

Sa mare i son pare, junts però separats, rondant vora el llit de l'hospital com extraterrestres d'una pel·lícula, més cursis encara que en una drama d'adolescents. La fredor dels pares només aconseguia desfer-la el TJ, l'únic i l'inconfusible, que apareixia tot d'una, feia broma, trencava el gel una mica i li deixava algunes bosses de patates buides al costat del llit, per sumar-les a la trentena que li havia llançat dins de la taquilla. Banderes de l'amistat.